

IV // Відомості Верховної Ради України. - 2005. - № 35-36, № 37. - Ст. 446.

3. Річний звіт Антимонопольного комітету України за 2016 рік від 14.03.2017 № 2-рп //Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document?id=133712&>

4. Н.Шаповал, О.Грибановський Пропозиції щодо оптимізації механізму оскарження//Електронний ресурс. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1MmI6lD7xEAGpl0OPMhj_T5jJX1MfuPYy/view

5. Олефір А. О. Правозастосовні проблеми публічних закупівель як механізму інвестування / А. О. Олефір. // Теорія і практика правознавства. електрон. наук. фахове вид. 2016. Вип. 1 (9). URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/64237>

6. Підмогильний О. О. Механізми та порядок оскарження порушень у сфері державних закупівель в Україні / О. О. Підмогильний // Економіка та держава. - 2012. - № 5. - С. 144-147.

Крюченко Юлія Юріївна,
викладач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОВОЛОДІННЯ ОРАТОРСЬКИМ МИСТЕЦТВОМ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИСТА

Історія ораторського мистецтва сягає часів Давньої Греції, коли судовий процес, в його сучасному розумінні, тільки починав формуватися, а дар переконання міг врятувати обвинуваченого від суворого вироку суду. На сучасному етапі оволодіння ораторським мистецтвом не втратило своєї необхідності та актуальності, а, навпаки, здобуло розповсюдженості та попиту, особливо серед майбутніх фахівців юридичної галузі. Сучасний юрист має вміти правильно та точно висловити свою позицію, адже в своїй професійній діяльності йому щодня доводиться взаємодіяти з великою кількістю людей (клієнти, працівники суду, прокуратури та ін.). З кожним співрозмовником необхідно налагодити контакт, зуміти коректно донести свою думку, налаштувати на плідну співпрацю, щоб досягти поставленої мети [2].

На особливу увагу в професійній діяльності юриста заслуговує підготовка та проголошення судової промови. Мистецтво судового красномовства полягає в умінні побудувати промову так, щоб звернути увагу суддів та трибунати її протягом усієї промови, у здатності об'єктивно проаналізувати обставини справи, надати психологічний аналіз особистості, побудувати систему доказів та здійснити правові висновки.

Дослідники визначають, що основною функцією судового красномовства є вплив, тому досвідчений судовий оратор протягом промови намагається

створити всі умови для активної розумової діяльності суддів та всіх присутніх у залі суду. Адже вплив у кримінальному судочинстві виступає як метод і результат оцінки доказів. В теорії публічної промови вплив визначається як повідомлення, що має на меті змінити погляди адресата.

Головним у судовому ораторському мистецтві є певна ідея, яку оратор намагається донести до слухача і до його свідомості. Юристи-оратори повинні прагнути до того, щоб їх виступи в суді впливали на суддів та судову аудиторію, на результат судового процесу [1, с. 140].

Наразі опанування засадами ораторського мистецтва знаходить своє відображення у вивченні студентами вищих навчальних закладів курсу «Риторика». Оволодіння риторичною наукою ґрунтується на тісному системному взаємозв'язку з іншими навчальними дисциплінами, зокрема з такими базовими, як філософія, логіка, етика, соціологія, психологія, лінгвістика, та ін. Враховуючи ці факти, здобувачі вищої освіти юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ знайомляться з цією навчальною дисципліною під час другого року навчання.

Метою вивчення курсу риторики є оволодіння знаннями про засоби переконання, ефективні форми впливу на аудиторію. Так, зокрема, на практичних заняттях з навчальної дисципліни «Риторика» студенти знайомляться не лише з теоретичним матеріалом, а й опановують його використання на практиці: проведення модельних судових засідань, проголошення заздалегідь підготовленої промови на запропоновану тему, проголошення імпровізованої судової промови тощо.

Також під час практичних занять велика увага приділяється формуванню комунікативно-мовленнєвих навичок студентів. З цією метою на заняттях виконуються вправи на поставу тембру та гучності голосу, навичок доречної жестикуляції та міміки, формуванню стилю публічного мовлення. Позитивним в плані оволодіння ораторським мистецтвом є також організація та проведення кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін ДДУВС на базі юридичної клініки «Істина» тренінгів ораторського мистецтва для здобувачів вищої освіти.

Таким чином, ораторське мистецтво в юридичній галузі підпорядковується здійсненню функцій права через розкриття досвіду, характеру та намірів оратора-юриста. Красномовство виступає для юриста площиною та засобом правового впливу на аудиторію та є складовою правової культури населення.

Отже, риторика є однією з базових класичних наук, що покликана сформувати ораторську культуру, яка становить фундамент професіоналізму майбутніх юристів. Вивчення риторики покликане активним формуванням ораторської культури суспільства, оскільки суспільство, яке ставить на чільне місце формування риторичної особистості, має значний духовно-інтелектуальний потенціал, бо класична риторика філософсько-дидактичного спрямування є активним чинником організації стабілізуючого культуротворчого фактору правової держави [4].

1. Кацавець Р.С. Ораторське мистецтво як складник професійних якостей юриста / Р.С. Кацавець // Вісник Академії адвокатури України. – 2009. – Число 1. – С. 137-141.
2. Куньч З. Українська риторика: історія становлення і розвитку: навч. посіб. / З. Куньч. – Л.: Нац. ун-т “Львів. Політехніка”, 2011. – 244 с.
3. Мазур Р. Публічний виступ: психолого-емоційні засади / Р. Мазур // Наука і суспільство. – 2011. – №11/12. – С. 27-32.
4. Олійник О. Ораторське мистецтво юриста: навч. посіб. / О. Олійник. – К.: Кондор, 2010. – 210 с.
5. Токарська А.С. Культура фахового мовлення правника / А.С. Токарська, І.М. Кочан. – Л.: Світ, 2003. – 312 с.

Орешкова Аліна Федорівна
викладач кафедри загальноправових
дисциплін та адміністрування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВИБОРЧІ ПРАВА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Нормативно-правові акти України та міжнародні договірні зобов'язання нашої держави вимагають, щоб усі громадяни мали право і можливість голосувати і бути обраними без необґрунтованих обмежень і дискримінації, що стосується внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), то політичні зобов'язання чітко вимагають забезпечити їх участь у виборах. Україна змушена вживати спеціальних заходів, щоб забезпечити участь ВПО у виборах в цілому та на практиці зокрема, що у свою чергу сприяє їхній більшій залученості до суспільного і політичного життя та реінтеграції, а також запобігає їхній маргіналізації.

Наукова та дослідницька база щодо питання виборчих прав внутрішньо переміщених осіб є незначною враховуючи те, що ця категорія виборців є новою, а практика національних виборів є неусталеною. Проте, зараз ситуація змінюється, так можна відзначити появу, як наукових, так і практичних досліджень із правових питань внутрішнього переміщення в Україні Є. Герасименка, Є. Микитенка, О. Фесенко, Г. Христової, П. Пушкаря, О. Виноградової та ін.

До міжнародних документів ратифікованих Україною, що вказують на загальність виборчого права як одного з основоположних принципів належать: Загальна декларація прав людини 1948 р., Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р., Документ Копенгагенської наради-конференції з людського виміру НБСЄ 1990 р. Низка документів, регламентують статус внутрішньо переміщених осіб, зокрема, Керівні принципи ООН